

Mariano Fernández García

EL CENTRE CATÒLIC I EL SEU ANTAGONISME AMB LA UNIÓ LIBERAL: 1881-1923

25

Granollers a la penúltima dècada del segle XIX era ja una ciutat moderna amb predomini de l'economia industrial i comercial i amb unes relacions socials coherents amb els nous temps. Això comporta una sèrie de transformacions estructurals en les relacions socials i polítiques, en l'educació, en la beneficència, en les activitats recreatives, etc., que es gestaren en les múltiples associacions existents⁽¹⁾. En destaquen dues per la seva duració i perquè aconsegueixen polaritzar les línies d'actuació de la resta: el Centre Catòlic i la Unió Liberal. Ambdues se'ns apareixen com a antagonistes irreconciliables si bé foren complementàries en alguns aspectes.

Sobre la Unió Liberal, Lluís Tintó i J.M. Farnés han publicat una magnífica "Crònica"⁽²⁾ i existeix abundant informació a l'Hemeroteca Municipal, mentre que no se sap quasi res del Centre Catòlic. L'incendi i la destrucció de l'Arxiu parroquial el 1936 i l'escassíssima documentació existent a l'Arxiu Episcopal són la causa de moltes llacunes, malgrat que la premsa local (quasi cent títols fins al 1936) està sembrada de dades. He tingut la sort de trobar a l'Arxiu d'Associacions del Govern Civil una sèrie de documents, tal com registres d'algunes seccions del Centre en el Llibre d'Assentaments, lligalls que contenen còpies dels Reglaments successius des del 1886, una certificació de la composició de diverses Junes directives des del 1905, relació de l'estat de comptes des del 1911 i sol·licituds i Oficis diversos. L'arxiu Parroquial ha recuperat alguns projectes i plànols de l'edifici signats pel rector fundador i un llibre d'actes que recull les sessions de Junta des del 1920 fins al 1936. Així les coses, em centraré en el Centre Catòlic no sense assenyalar que la Unió Liberal tingué una major incidència popular en totes les seves activitats: El Centre Catòlic neix el 1881 a iniciativa del rector de St. Esteve, Dr. Pedro Jaime Barba, per tal de contrarrestar el creixent laïcisme de la població i l'influx del Casino, societat fundada el 1880, constituïda per la gent d'ordre, però on, en aquesta època, "S'hi aplegaven els menestrals d'esperit més liberal i la jovenalla vinguda de la Universitat"⁽³⁾.

"El bon senyor Rector, ben imposat de la seva tasca, decidí de cridar a la rectoria tots aquells que, per llur significació, ell creia que l'havien d'ajudar. I en un seguit de conferències i entrevistes, a les quals acudiren tots els qui veien en perill llur predomini..."⁽⁴⁾.

La Unió liberal sorgeix el 1887 "per tal d'oposar-se amb la seva força al poder absorbent que aquí volia exercir el Centre Catòlic"⁽⁵⁾.

El rector és vist amb simpatia pels Carlins i representants del regionalisme conservador, per un grup de joves estudiants que col·labora en un diari literari "La Enciclopèdia" (1896-7), i pels promotors del diari "La Gracolaria" (1904-5).

En contraposició, hi ha nuclis progressistes que critiquen les seves postures socials i l'acusen de sobrepassar els límits de la seva missió pastoral, de ficar-se en política partidista i de maneflejar els ressorts del poder municipal juntament amb un advocat, probablement Francisco Alesán, president del Centre⁽⁶⁾.

Finalment "El Escudo de Granollers" (1893-4) surt en defensa seva davant del motiu "Anarquista ensotanat" que circulava per la ciutat.

Amb la fundació del Centre Catòlic mossèn Barba introduí a la ciutat l'estratègia dels catòlics d'Austria, d'Alemanya i dels Països Baixos, afavorida per Pius IXè, que consistia en la creació d'associacions de catòlics amb la finalitat d'incidir en l'estructura social i política dels Estats i

(1) Durant el període que abraça aquest treball, des de 1881 fins a la Dictadura de 1923, he catalogat més de 400 associacions de caràcter cultural, esportives, educatives, gremials, polítiques, parroquials, festives, etc.

(2) Crònica de la Unió Liberal. Granollers, Ed. Ajuntament de Granollers 1981.

(3) GARRELL, A. La vida d'en Joan Grolla, Barcelona 1930, pàg. 111; Vegeu del mateix autor Granollers Vila Obrera. Granollers, 1981, pàg. 219.

(4) GARRELL, Amador, La vida d'en Joan Grolla, pàg. 97.

(5) GARRELL, Esteve, Granollers abans i ara. Festa Major 1915.

(6) La Discussió 28 i 30, 11 i 25-II-1894; El Congost 743, 19-XI-1893.

Mossen Joaquim Borda, en qui els joves aficionats al teatre del Centre han trobat tothora un company i mestre.

Aquest bell grup és record d'una festa a profit del Rober.

(Fot. Bosch)

recuperar així les masses d'obrers que de mica en mica es distanciaven del si de l'església. Aquesta iniciativa fou introduïda a Espanya el 1868 pel Marquès de Viluma i a Catalunya el 1879 per J.M. Urquinaona amb l'associació "Amics dels Obrers"; i més tard pel jesuïta Antonio Vicent qui, amb el suport moral i financer del Marquès de Comillas, pretenia unir patrons i obrers en associacions catòliques.

Segons els testimonis que es conserven, el Centre Catòlic estava constituït principalment per Carlins, conservadors i cacics; encara que hi havia persones sense més interessos que la realització de la pròpia fe, "...personal que, seduïts per l'ideal religiós no arribaren a veure el veritable objectiu de la societat"⁽⁷⁾.

Per tal de comprendre les característiques d'aquesta associació convé analitzar-ne els Estatuts. El primer Reglament és aprovat en Junta General el 27 de juny del 1896 i pel Governador Civil el 5 d'abril del 1887 i els successius, el 25 de juliol del 1887 (només cinc articles), el 2 de juliol del 1893, el 12 de desembre del 1915, el 29 d'octubre del 1921 i el 6 de març del 1941. El seu contingut pot estructurar-se entorn a quatre eixos o temes fonamentals:

1r. Caràcter confessional

L'associació està consagrada al Sagrat Cor de Jesús, a la Verge Maria en el Misteri de la seva Immaculada Concepció, sota el patrocini del Gloriós Patriarca Sant Josep. L'objectiu n'és la instrucció religiosa, l'esbarjo lícit i la propaganda del catolicisme. En el reglament del 1893 s'hi afegeix el sosteniment de l'Escola catòlica nocturna gratuïta per a la classe obrera.

El soci, ha de ser "catòlic, apostòlic i romà", "ser fill submís de l'Església" i té l'obligació de donar exemple de moral catòlica, de participar en la propaganda del catolicisme i de assistir als múltiples actes religiosos, comunions generals, conferències morals, exercicis espirituals, etc.

2n. Dependència de la jerarquia eclesiàstica

El Consiliari, que ha de ser el rector o un sacerdot delegat per ell, determina quines normatives i quines conductes poden anar en contra del dogma i de la moral, dóna el consentiment per a les publicacions, compra de llibres, revistes i diaris, autoritza les obres dramàtiques, literàries i musicals que es poden representar en el Centre, té dret preferent de prendre la paraula en les Juntes Generals, té vot decisiu en cas d'empat en totes les votacions, té dret a suspendre i aixecar les sessions quan ho cregui convenient, i pot revocar les expulsions de socis decidides per la Junta Directiva segons el Reglament. A més, els Estatuts han de ser aprovats pel bisbe abans de ser tramesos al Govern Civil.

En el president recau "la representació de la personalitat jurídica de la societat" (art. 16). En les Juntes Generals no poden intervenir més de tres socis a favor i tres en contra davant de les propostes per discutir (art. 60 -1886).

3r. Els socis i les seves classes

Hi ha quatre tipus de socis:

—*Els Honoraris*: l'alcalde, el rector i les autoritats judicials i militars de la vila.

—*Els Actius*: entre els drets dels quals, com el de disposar dels locals i els mitjans d'instrucció i

(7) VENDRELL, Román, El por qué de la Unió Liberal (discurs pronunciat el 1887), Inquietud 10, 29-XI-1930. Vegeu "El Nuevo Campeón" 48, 1-VIII-1897.

CENTRE CATÒLIC: L'escenar - La platea (Fot. Guardia)

esbarjo, es constata el d'“examinar els documents de l'arxiu en presència del secretari, si no hi ha prohibició de la Junta Directiva” (art. 43.3). Han d'aportar la quota mensual d'una pesseta.

—*Els Protectors*: que paguen una pesseta mensual (art. 48).

—*Els Aspirants*: amb una quota de 25 cèntims i tenen dret a participar en les activitats recreatives. Els estatuts del 1893 augmenten les quotes i els del 1915 canvien les denominacions dels socis.

41. Les pràctiques religioses

Es deure de tot soci “donar sempre bon exemple de catolicisme amb obres i amb paraules” (art. 41.4). Les sessions de la Junta General s'obren i es tanquen amb set pregàries diferents. “La societat celebrarà funcions religioses i conferències morals..., la comunió general (en tres festivitats)... També tindrà anualment vuit dies d'exercicis espirituals, se celebrarà un ofici de Règim en sufragi dels socis actius i protectors i dels aspirants difunts”. (art. 77).

El Reglament del 1893 redueix sensiblement aquestes pregàries i aquests exercicis, que novament són reduïts en el del 1915, en què se suprimeix també l'article 78 del 1886 que deia: “No es permetran discussions sobre política i religió”.

Podem distingir tres etapes en el desenvolupament del Centre Catòlic durant aquest període.

La 1a. etapa abraça des de la fundació en 1881 al 1897 any en què dimiteix de rector mossèn Barba. En aquest moment el Centre està dominat per conservadors i carlins les desavinences de partit les qual hi repercutien⁽⁸⁾.

Es construeix l'edifici el mateix any de la fundació abans que existissin socis, cosa que contrasta amb la magnífica seu de la Unió Liberal bastida amb el treball personal i els diners dels seus membres.

L'escola nocturna per a obrers comença a funcionar el 1883, “per bé que aquesta societat no quedà constituïda fins l'any 1886”⁽⁹⁾.

Aquestes dades una mica contradictòries ens fan suposar l'existència d'un grup fundador que organitzava activitats com ara l'escola amb anterioritat a la constitució oficial.

El 6 d'abril del 1887 s'enregistra també la secció de “Propaganda Catòlica”, com a una de les seccions de què consta l'associació⁽¹⁰⁾.

El Centre realitza nombroses activitats: la tertúlia del cafè, l'escola nocturna, jocs juvenils, excursions, balls, la cavalcada anual de reis, etc.⁽¹¹⁾. La secció dramàtica representa regularment obres adaptades o transformades segons les necessitats ideològiques i de repartiment. El grup d'actors és exclusivament masculí i només el 1921 s'hi planteja sense èxit la participació de les dones⁽¹²⁾.

El 1886 hi ha protestes a la premsa i es demana a l'alcalde que obligui a l'associació a arrebossar la façana de l'edifici i a construir-hi les voreres corresponents.

El 1886 es funda la Llibreria-Impremta de la Immaculada Concepció, que significa un baluard del Centre en la seva lluita contra la tertúlia de liberals constituïda entorn a “El Congost” (1886-1904).

[8] El Congost 131, 5-VIII-1886.

[9] GARRELL, A. Granollers Vila Oberta, pàg. 219.

[10] Arxiu del Govern Civil. Registre d'Associacions Tomo I, núm. 829, 6-IV-1887.

[11] La Gracelana 1, 1-IX-1894 i II 2, 27-I-1895.

[12] El Congost 84, 11-IX-1887 i llibre d'actes del C.C. 3-IX-1920.

Amb la impremta el rector no necessitava recórrer a E. Garrell, que s'estava mostrant massa indòmit, ni desplaçar-se a Barcelona per imprimir la seva propaganda⁽¹³⁾.

L'Ajuntament conservador allibera d'arbitris al CC. per obres, la qual cosa és vista com un greuge comparatiu respecte de la Unió Liberal, que "essent una associació preeminentment benèfica", no rep aquest tracte de favor.

En els estatuts del 1893 se substitueix l'elecció directa dels càrrecs gestors responsables per la designació mitjançant compromissaris, que prèviament han de consultar el consiliari.

Constatem tendències regressives similars en l'Ajuntament, format per una majoria conservadora com a resultat, pel que sembla, d'una "tupinada"⁽¹⁵⁾, hi ha repetits intents de silenciar "El Congost" i el seu director mitjançant impostos abusius, denúncies i fins i tot un assassinat després de la festa d'inauguració dels locals de la Unió Liberal, en què mor un veí de Marata que s'assemblava físicament a Esteve Garrell. Pocs anys després, s'inicia el control de la UL de part dels cacics a través del seu president Joan Gou i del secretari Josep Carreras.

El suport dels cacics al Centre Catòlic, la seva capacitat d'aproximació a les bases a través de les associacions parroquials, el seu valor simbòlic i la seva funció de cobertura de totes les formes d'integrisme, foren els motius pels quals els grups més progressistes, especialment republicans, que eren majorment a l'entorn de la Unió Liberal, el consideressin enemic.

La 2a. etapa (1897-1913) s'inicia amb l'arribada d'un nou rector i consiliari, i l'aparició del diari "La Veu del Vallés" (1893-1905).

Amb el trasllat de mossèn Barba a Santa Maria del Mar, és nomenat rector de Granollers el Reverend Antoni Casellas Ausich, que féu un treball sobre el moviment demogràfic d'aquesta ciutat durant el segle XIX i manifestà en diverses ocasions un tarannà obert i conciliador. Disposà que se celebrés cada any una missa en l'aniversari de l'assalt dels carlins, la qual cosa "El Congost" qualifica com la primera oració fúnebre de l'església pels caiguts sota la barbàrie carlina. "La Veu del Vallés" fou el primer exponent de la penetració del catalanisme a la comarca. Entre els seus col·laboradors, s'hi troben, J. Maspons i Camarasa, J. Vidal i Jumbert, el mateix rector Dr. Caselles i el vicari parroquial Frederic Clascar. Les seves cròniques reflecteixen la disminució gradual de les simpaties del clergat i del Centre Catòlic per la ideologia carlina en favor de la Lliga, encara que romanguin entre els seus socis i directius personalitats com E. Riera i M. Puntas, caps locals del carlisme. Els esdeveniments del 1912, en què el republicà M. Masó cau sota les bales carlines durant un míting a la Unió Liberal, desprestigia definitivament el carlisme. En aquest període el Centre Catòlic manté una actitud igualment bel·ligerant però menys crispada i intensifica les seves activitats socials. El 1897 promou la celebració en els seus locals d'una funció extraordinària de l'"Associació Catòlica-Escolar". El mateix any fa reformes a la sala del Cafè. El 1899 s'amplia la sala d'actes construint-hi llotges, que seran posteriorment una font d'ingressos. (La Unió Liberal compta des de feia anys amb un elegant i còmode teatre on actuaven des dels grups d'afecionats fins a les millors companyies de l'època). Obre al públic un centre de lectura amb diaris i revistes il·lustrades i projecta incorporar-hi més tard obres literàries. En 1900 funda una societat coral que rep recomanacions d'aquest tarannà:

"¡Avant coristes! no tingueu la debilitat d'admetre en vostre repertori cançons castellanes, ja arraconades avui per tots els cors principals d'aquesta terra. ¡Canteu en català! que aixís essent més grats a Déu i a la Pàtria, quedarà més coronada per l'èxit la vostra artística obra"⁽¹⁶⁾.

Aquesta consigna resumeix les tendències ideològiques que van quallant al llarg d'aquest període en el Centre.

El 1909 incorpora el cinematògraf, cinc anys després que arribés a la nostra ciutat.

La 3a. etapa (1913-1923) s'inicia amb la fundació del setmanari "La Comarca" (1913-1920) i la defensa que del Centre Catòlic fa el diari nacionalista "El Vallés Nou".

"La Comarca" ve a ser la realització tardana d'un somni llargament acariciat pels militants catòlics de Granollers, des que el 1902 s'iniciés la campanya de "La Buena Premsa". Editat per la Parròquia, s'autoqualifica de "Catòlic sumis" i reb una subvenció del bisbat⁽¹⁷⁾. Hi col·laboren com a columnistes el rector Dr. Onofre Biada, mossèn Josep Alborna, Esteve Riera, Manuel

(14) El Escudo de Granollers 6, 13-VIII-1893.

(15) El Congost 272, 12-IV-1891.

(16) La Veu del Vallés 166, 11-II-1900.

(17) SUBIRA, Joan, La Premsa a Granollers (1882-1982) Ed. DCGC, Vol. I, Barcelona 1982, pàg. 24.

(18) GARRELL, A. La vida d'en Joan Goulla pàg. 80 i seg. i JOSEPH MAYOL, Josep, La impremta del Meu Pare. El regionalisme a la comarca Ed. Pòrtic, Barcelona 1970, pàg. 10.

Els socis del centre sempre han estat amics de la tabola. Heu-vos aci una de les moltes fotografies que recorden les fantades fetes gairebé sempre per a celebrar èxits teatrals dels aficionats de la casa.

Puntas i Miquel Parera, que figura com a director; tots ells són membres del Centre Catòlic. Els qui, de fet, marquen la línia del diari sembla que son el cap carlí M. Puntas i el carlí lligaire Esteve Riera, de qui fins i tot des de posicions conservadores s'afirma que "disfressaven la veritable funció del setmanari"⁽¹⁸⁾.

Al costat dels articles i de les opinions més tenebroses, apocalíptiques, n'apareixien d'altres sobre la doctrina social de l'Església, i especialment sobre l'encíclica *Rerum Novarum*, encara que amb 22 anys de retard.

En el "Vallés Nou" col·laboren destacats militants de la Lliga, com J. Maspons i Camarasa, B.M. Plaja, diputat provincial i mossèn Frederic Clascar, membre addicte de la tertúlia catalanista de Granollers que tenia lloc a la impremta de Jaume Joseph. Aquest diari insisteix a delimitar les ideologies carlines i nacionalistes o simplement catòliques en un intent de desmarcar-se de les primeres.

El Centre Catòlic havia abandonat l'ultraconservadurisme carlí ja desprestigiats, i s'havia distanciat del vell caciquisme cada cop més inoperant. En aquesta etapa el veuen aliat amb el nacionalisme conservador de la Lliga, potent a la Mancomunitat i en aquesta comarca però sense força a Granollers, cosa que suposa un canvi sense que res d'essencial canviï en la seva posició antiprogressista.

Francisco Torras lidera la Unió Liberal i la Coalició Democràtica, que constitueix el grup de més embranzida social i polític de Granollers. El 1915 pacta amb els carlins (el rector no fou aliè a aquest pacte), en un intent de neutralitzar la Lliga. El Centre Catòlic no se suma a l'estratègia de Torras i se centra en l'ampliació de les seves activitats.

El 1914 crea una secció de teatre amb el nom d'"Agrupació Artística". Realitza una renovació dels estatuts el 1915, que significa la democratització en l'elecció de la Junta Directiva encara que sense perdre l'estructura jeràrquica. Possibilita la creació de unes noves seccions sempre que hi hagi un grup de socis que s'hi interessin. Així neix el 1917 "L'Esbarjo de Sant Lluís". "L'Institut d'Obres Socials del Centre Catòlic", "El Mont de Pietat de senyors"⁽¹⁹⁾, una secció de tennis per a senyorettes⁽²⁰⁾, etc. Participa obertament en la vida política proposant candidats conservadors enfront dels liberals demòcrates de la Unió Liberal⁽²¹⁾.

(18) JOSEPH I MAYOL, M. Ob. cit., pàg. 84.

(19) La Comarca 41, 21-II-1914; 200, 3-III-1917 i 204, 3-I-1918.

(20) For Nou 3, 3-XI-1918.

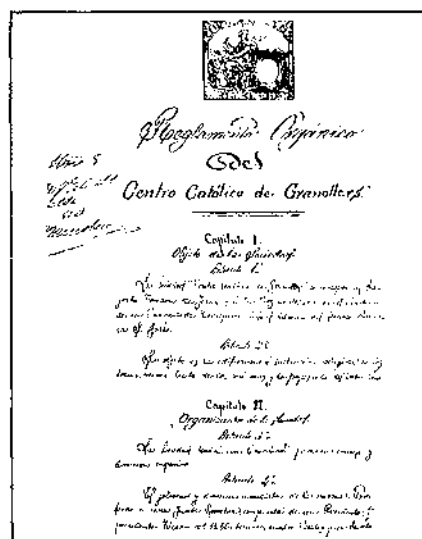
(21) La Comarca 28, 15-XI-1913.

L'aleshores consiliari Onofre Biada és acusat per "La Razón" (1903-8) de col·laborar amb els «cacics estafadors» de l'Ajuntament, i protagonitza un gran enrenou quan el 1915 trenca estrepitosament amb la seva tertúlia i amb la Lliga.

La lluita que el Centre Catòlic manté amb els seus antagonistes es concentra en un punt, a què són especialment sensibles: l'escola de la Unió Liberal, fundada el 1913, respectuosa amb totes les creences, d'una innegable qualitat pedagògica a l'altura de l'avantguarda europea, però laica en els seus plantejaments. Les campanyes contra aquesta escola són furibundes i apocalíptiques. Com a contrast, a l'escola nocturna del Centre Catòlic s'ensenya fonamentalment doctrina i se suprimeixen les classes els dimarts i els divendres de Quaresma amb la finalitat que els alumnes assisteixin als oficis religiosos⁽²²⁾. Davant del centenar llarg d'alumnes de l'escola laica, només hi ha referències a un petit grup de l'escola del Centre i una dada concreta sobre despeses de l'any 1912, amb 200 pessetes com a honoraris al professor, 100 de salari al conserge i 50 pessetes de despeses de material⁽²³⁾.

Els balanços de comptes que es conserven en l'Arxiu de la Diputació reflecteixen xifres molt baixes. Mentre els pressupostos del Centre catòlic serien equiparables als d'un gremi mitjà, els de la Unió Liberal s'aproximen de vegades als de l'Ajuntament, com s'aprecia a la taula següent:

Any	Ajuntament	LUL	C C
1909	211.956	49.322	
1910	185.283	50.745	
1911	203.455	46.294	2.968
1912	211.704	53.675	2.852
1913	198.574	54.527	
1914	197.925	61.044	
1915	221.031	64.648	
1916	175.322	82.960	
1917	168.836	78.256	
1918	154.385	87.144	3.125
1919	159.635	100.926	5.766
1920	205.220	126.619	3.251
1921	229.972	165.008	4.118
1922	246.312	203.084	4.450
1923	328.893	166.228	10.287

El moviment econòmic de l'associació revela un nombre inferior al centenar de socis enfront dels 1.600 de la Unió Liberal. L'assistència al Centre era escassa els dies feiners, si exceptuem un petit grup que feia tertúlia al Cafè.

El 1921 convoca un "Certamen Literari Catòlic Social"⁽²⁴⁾, guanyat per Esteve Garrell; i per aquesta època inicia amb interès la formació de grups d'esplais per a la infància i la joventut sota el títol genèric de "Pomelles de Joventut". En poc temps es funden: "Roselles", "Els Ginesters", "Espigues daurades", "Gentils donzelles", "Plançons Vallesans" i "Quatre Barres".

Des de la perspectiva liberal, aquests grups responen als anhels del diputat nacionalista Santiago de la Riba i España, que desitjava imprimir en el districte una nova orientació en la formació de la joventut i en els mètodes de reclutament dels seus seguidors. "El Demòcrata" atribueix la dimissió del metge Hermenegild Carrera com a president de "Els Pomells" al fet que prengué consciència dels objectius reals d'aquestes formacions i es negà a continuar col·laborant amb manipuladors de joves⁽²⁵⁾.

Les postures catalanistes preconitzades per la Lliga foren adoptades pel Centre Catòlic, però les seves realitzacions concretes resulten escasses i es redueixen a preses de postura política i folklòriques. En contraposició, la Unió Liberal, on hi predominen militants de partits formalment centristes, defensa un catalanisme democràtic, basat en l'autonomia dels ajuntaments i en la defensa de la llengua, especialment a través de la seva escola, únic centre en què es fa l'ensenyament en català.

En conjunt, el Centre Catòlic, tot i valorant les seves aportacions a la vida ciutadana, va tenir un

[22] La Comarca 4, 14-II-1914.

[23] Arxiu del Govern Civil. Lligall del Centre Catòlic, Estat de comptes 1912.

[24] Llibre d'actes del C.C., Sessió 7-V-1921.

[25] J.F. Les Pomelles de Joventut, El Demòcrata III, 25, 27-VIII-1927.

paper de perpetuació de les estructures de l'Antic Règim en front dels intents de renovació i progrés social de la Unió Liberal, que representava la petita burgesia i les classes populars de Granollers.

L'apogeu del Centre Catòlic es manté més enllà del període que cobreix aquest treball. La Dictadura de Primo de Ribera trenca molts projectes, inclosos els nacionalistes de la Lliga, que d'alguna manera n'afavorien l'arribada, però el Centre continuarà amb una notable significació social fins a la segona República en què pateix greus contratemps i agressions. Durant la Guerra Civil les seves instal·lacions són objecte de la fúria anticlerical i en cessen totes les activitats. A la dècada dels anys quaranta, ja sense el seu rival esborrat pel franquisme el CC. es converteix en un aliat de la nova política amb un pes important en la vida de la ciutat.

Juntas Directives del C.C. (1884-1932)¹

Any	Nom	Càrrec	Any	Nom	Càrrec
1884	Juan Francisco Alesán Nogés	President		Hermenegildo Carrera	Vocal 1er.
1887	Juan Francisco Alesán Nogés	President		José Torrens	Vocal 2on.
	Juan Xiol Bosch	Secretari		José Gorina	Vocal 3er.
1893	Juan Francisco Alesán Nogés	President		Alfredo Baró	Vocal 4rt.
	Alberto Compte	Secretari	1921	José Puig	President
1905	Juan Francisco Alesán Nogés	President		Felipe Font i Torralbas	President
	Antonio Sarroca i Sanz	Vicepresident		Mariano Serra i Puigoriol	Tresorer
	Juan Farrás i Roca	Tresorer		Hermenegildo Carrera	Bibliotecari
	Antonio Compte i Sagrera	Bibliotecari		Alfredo Baró	Vocal 1er.
	Manuel Puntas Viñas	Vocal 1er.		Luis Romaguera Pons	Vocal 3er.
	José Gorina i Sol	Vocal 2on.		José Gorina	Vocal 4rt.
	José Baró i Farnés	Vocal 3er.		Esteban Riera	Secretari
	Juan Rovira	Vocal 4rt.	1922	José Gorina i Sol	President
	Esteban Riera i Llambí	Secretari		Gerónimo Riera	Bibliotecari
1910	Esteban Riera Llambí	President		Pedro Pibernat	Tresorer
	Antonio Sarroca	Vicepresident		Ramón Saderra	Vocal 1er.
	Juan Pineda	Tresorer		Lorenzo Riera	Vocal 2on.
	Salvador Camps	Bibliotecari	1923	Felipe Font i Torralbas	Vicepresident
	Pedro Clarenca	Vocal 1er.		Gerónimo Riera	Bibliotecari
	Pedro Soler	Vocal 2on.		José Luis Escarmís	Vocal 3er.
	José Gorina	Vocal 3er.		Agustín Corbera	Vocal 4rt.
	Juan Nadal (Sacerdot)	Vocal 4rt.	1924	José Gorina i Sol	President
	Manuel Puntas	Secretari		Pedro Pibernat	Tresorer
1912	Esteban Riera Llambí	President		José Riera	Vocal 1er.
	José Pibernat i Ciuró	Vicepresident		Antonio Puig	Vocal 2on.
	Juan Pineda	Tresorer	1925	Manuel Gatell i Solà	Vicepresident
	Salvador Camps i Puntas	Bibliotecari		Mario Atimiras	Bibliotecari
	Jaime Serra	Vocal 1er.		Esteban Reverter	Vocal 3er.
	Juan Nadal	Vocal 2on.		Esteban Riera Llambí	Vocal 4rt.
	José Gorina i Sol	Vocal 3er.		Agustín Corbera	Secretari
	Manuel Gatell Solà	Vocal 4rt.	1928	Manuel Gatell Solà	President
	Joaquín Bordas	Secretari	1929	Josep Gorina	President
1914	Esteban Riera Llambí	President		Enric Puchades	Vicepresident
	Juan Pineda	Tresorer		Mariano Serra	Tresorer
	Juan Nadal	Bibliotecari		Francesc Costa	Secretari
	Jaime Serra Dachs	Vocal 1er.		Esteve Riera	Bibliotecari
	Francisco Puntas	Vocal 2on.		Emili Molas	Vocal 1er.
1917	Esteban Riera Llambí	President		Pere Pibernat	Vocal 2on.
	Joaquín Bordas (prevère)	Secretari		Felix Marimón	Vocal 3er.
1919	Enrique Molar Vidal	President		Lluís Escarmís	Vocal 4rt.
1920	Felipe Font	Vicepresident	1931	Enrique Puchades Domingo	President
	Esteban Riera	Tresorer	1932	Mariano Serra Puigoriol	President
	José Puig	Secretari			

1) La major part dels components d'aquestes Juntas directives apareixen als comunicats enviats per l'Associació a l'Arxiu del Govern Civil, la resta, en el Llibre d'Actes del CC i a les cròniques dels diaris.